

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą

Wykaz wybranych projektów i programów edukacyjnych dla Polonii

A. Materiały dla nauczycieli i edukacja on-line

- a. Materiały dostępne na stronach Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej: <https://www.gov.pl/web/edukacja> www.epodreczniki.pl
<https://epodreczniki.pl/ksztalcenie-na-odleglosc> <https://www.academica.edu.pl>.
- b. Materiały z Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej przygotowane przez Ministra Edukacji Narodowej: www.epodreczniki.pl (na platformie dostępne są scenariusze zajęć, e-podręczniki, gra edukacyjna)
- c. ORPEG poradnik dla nauczycieli „Jak Uczyć Online?” przygotowany przez nauczyciela kształcenia na odległość p. E. Beczek
<http://www.orpeg.pl/index.php/home/aktualnosci/9-aktualnosci/2030-jak-uczyc-online-poradnik-dla-nauczycieli>
Inne linki ORPEG
<http://www.orpeg.pl/index.php/ksztalcenie-na-odleglosc/zasady-rekrutacji>
http://www.orpeg.pl/images/Upload/KNO/InformatorKNO_2019_20.pdf
<http://www.orpeg.pl/index.php/o-pcn>
<http://www.orpeg.pl/index.php/prezentacje-z-lekcji>
<http://www.orpeg.pl/index.php/przykladowe-programy-nauczania>
<http://www.orpeg.pl/index.php/materialy-dydaktyczne>
http://www.orpeg.pl/images/Upload/Ulotki/Ulotka_ORPEG.pdf
- d. Platforma naukowa z dostępnymi zasobami do treści literackich, historycznych, geograficznych oraz z zakresu przedmiotów ścisłych (<https://epodreczniki.pl>).
- e. Nauczanie języka polskiego jako obcego – płatny kurs e-learningowy dla nauczycieli chcących udoskonalić swoje umiejętności, organizowany przez SWP
<http://wspolnotapolska.org.pl/wiadomosci.php?id=7119>
- f. Zajęcia online - rozwiązania technologiczne Związku Nauczycielstwa Polskiego.
<https://znp.edu.pl/zajecia-online-materialy-dla-nauczycieli-i-uczniow/>
- g. Bezpłatne materiały edukacyjne ORPEG – portal „Włącz Polskę”
<http://www.wlaczpolske.pl/> czyli zestawy edukacyjne dla uczniów w każdym wieku.
- h. Profil ORPEG na YouTube – cykl filmów animowanych o historii Polski
https://www.youtube.com/watch?v=o79LE_karL8
- i. Pozostałe zasoby naukowe:
 - o Scholaris <http://scholaris.pl/>
 - o Otwarte Zasoby <https://otwartzasoby.pl/>

- Narzędzia Online nie tylko dla nauczyciela
<http://nowoczesnenauczanie.edu.pl/ciekawe-narzedzia-nie-tylko-online-dla-kazdego-nauczyciela/>

(...)

B. Konkursy

- a. Konkurs historyczny Patria Nostra – realizowany w formule internetowej – polega na wykonaniu filmu lub animacji dotyczącej ważnego wydarzenia z historii Polski (<https://konkurs-patrianostra.pl/konkurs-swiatowy>). Termin nadsyłania prac to 31 maja.
- b. Konkurs plastyczny (najładniejsza pisanka i koszyk wielkanocny) lub literacki (opowieść o tradycjach wielkanocnych) dla uczniów polskich szkół z całego świata, zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Edukacyjne oraz Lokalny Ośrodek Metodyczny w Australii. (<http://wspolnotapolska.org.pl/wiadomosci.php?id=7121>). Termin nadsyłania prac to 11 kwietnia.
- c. I Konkurs plastyczny „Polska Wielkanoc” organizowane przez Stowarzyszenie Polaków w Hiszpanii „Nasz Dom” – „Nuestra Casa”, Stowarzyszenie Dom Polski w Getafe-Madryt i Stowarzyszenie im. K. Wojtyły w Segovii przy współudziale Stowarzyszenie Wspólnota Polska. Termin nadsyłania prac 30 kwietnia na adres asociacionpolaca.karolwojtyla@gmail.com

(...)

C. Lektury w j. polskim dostępne on-line

- a. <https://lektury.gov.pl/>
- b. <https://polona.pl/>
- c. <https://wolnelektury.pl/>
- d. <https://www.academica.edu.pl>

(...)

D. Kultura – Muzea. Lekcje historii i lekcje muzealne on-line

Muzea udostępniają swoje zbiory zwiedzającym online, proponują wirtualne spacer, ale często mają także specjalną ofertę edukacyjną dla dzieci z propozycją publikacji w wersji elektronicznej, gier i filmów.

- a. Muzeum Historii Polski <http://muzhp.pl/pl/> ; <http://muzhp.pl/pl/p/247/muzeum-online>
 - dla najmłodszych (<http://muzhp.pl/pl/p/252/historia-dla-najmlodszych>;
<http://muzhp.pl/pl/p/262/na-krolewskim-dworze>;
<http://muzhp.pl/pl/c/2169/niepodlegla>; <http://muzhp.pl/pl/p/303/zwierzeta-w-historii>
 - dla uczniów <http://muzhp.pl/pl/p/300/dla-uczniow-iv-vi-klasa>
<http://muzhp.pl/pl/p/298/dla-uczniow-vii-viii-klasa> <http://muzhp.pl/pl/p/301/jak-nas-inspiruja-zrodla-historyczne>

- dla maturzystów <http://muzhp.pl/pl/p/251/pomocne-dla-maturzystow>
 - postaci historyczne www.karski.muzhp.pl www.kosciuszko.muzhp.pl
 - gry www.osamotnieni.muzhp.pl
 - wystawy wirtualne <https://artsandculture.google.com/partner/polish-history-museum>
- b. Muzeum Narodowe w Warszawie <http://www.mnw.art.pl/edukacja/aktualnie/>
<https://www.mnw.art.pl/edukacja/oferta-edukacyjna-online-na-czas-kwarantanny/mnw-w-czasie-kwarantanny/> <https://www.facebook.com/MuzeumNarodowe/>
 - c. Muzeum Narodowe w Krakowie <https://mnk.pl/>
 - d. Muzea Narodowe w Kielcach (zwiedzanie i lekcje) <https://mnki.pl/>
 - e. Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau (lekcje) <http://www.auschwitz.org/edukacja/e-learning/>
 - f. Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach
<https://domjp2.pl/2020/04/02/robimy-wielkanocna-palme-warsztaty-online/>
<https://domjp2.pl/2020/03/17/zostanwdomu/>
 - g. Centrum Myśli JP II <https://www.centrumjp2.pl/nauka/instytut-badan-naukowych/>
 - h. Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego w Warce
<https://www.muzeumpulaski.pl/virtualwalk/muzeumwarkapl/flash.html>
 - i. Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku <https://muzeumpilsudski.pl/>
 - j. Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie https://www.wilanow-palac.pl/edukacja/e_educacja
 - k. Zamek Królewski na Wawelu <https://wawel.krakow.pl/>
 - l. Muzeum Historyczne Warszawy: <https://www.polska.travel/pl/muzea/muzeum-historyczne-m-st-warszawy>
 - m. Muzeum Powstania Warszawskiego <https://www.1944.pl/arttykul/muzeum-online,2453.html>
 - n. Zachęta Narodowa Galeria Sztuki
 - strona główna <https://zacheta.art.pl/pl/>;
 - edukacja dla dzieci, młodzieży i dorosłych <https://zacheta.art.pl/pl/edukacja/>
 - o. Muzeum Żydów Polskich
 - strona główna <https://polin.pl/pl/>;
 - edukacja <https://polin.pl/pl/bezplatne-warsztaty-edukacyjne-online>

E. Skanseny (muzea wsi)

- a. Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku- największy skansen w Polsce
<http://skansen.mblsanok.pl>

- b. Park Etnograficzny Kultury Ludowej w Kolbuszowej - prezentują kulturę Lasowiaków i Rzeszowiaków <http://www.muzeumkolbuszowa.pl/>
 - c. Muzeum Wsi Radomskiej - gromadzi budynki z terenów pogranicza mazowsza i ziemi kieleckiej <http://www.muzeum-radom.pl/>
 - d. Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie - prezentuje budownictwo z: Beskidu Śląskiego, podregionu podgórskiego, pszczyńsko-rybnickiego, lublinieckiego i regionu Zagłębia Dąbrowskiego <http://www.muzeumgpe-chorzow.pl>
 - e. Muzeum etnograficzne w Ochli - prezentuje zabudowania z czterech sąsiadujących ze sobą regionów: Dolnego Śląska, Zachodniej Wielkopolski, Wschodnich Łużyc i obszaru środkowo-lubuskiego. Dodatkowo Muzeum posiada zabudowania z terenów historycznej Bukowiny <http://www.muzeumochla.pl/>
 - f. Muzeum Wsi Opolskiej <http://www.muzeumwsiopolskiej.pl>
 - g. Wielkopolski Park Etnograficzny w Dziekanowicach przedstawia wieś wielkopolską oraz dworek szlachecki <http://www.lednicamuzeum.pl/>
 - h. Muzeum Wsi Lubelskiej prezentuje Wyżyna Lubelska, Zespół Dworski, Roztocze, Podlasie i Polesie Lubelskie, Powiśle oraz Nadbuże <http://www.skansen.lublin.pl>
 - i. Kaszubski Park Etnograficzny im. Teodory i Izidora Gulgowskich we Wdzydżach Kiszewskich - charakteryzujące budownictwo Kaszub (bez pasa nadmorskiego) i Kociewia <http://www.muzeum-wdzydze.gda.pl>
 - j. Sądecki Park Etnograficzny – prezentuje budowle czterech polskich grup etnograficznych zamieszkujących historyczną Sądecczyznę, tj. Lachów Sądeckich, Górali Sądeckich, Pogórzan i Łemków <http://www.muzeum.sacz.pl>
 - k. Park Etnograficzny w Tokarni – prezentuje budowle z regionów Kielecczyzny <http://mwk.com.pl>
 - l. Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej <http://www.skansen.bialystok.pl/>
 - m. Park Etnograficzny w Olsztynku prezentuje budowle z Warmii, Mazur, Powiśla, Sambii (Obw. Kaliningradzki) oraz Małej Litwy (częściowo obw. Kaliningradzki, częściowo Litwa) - <http://www.muzeumolsztynek.com.pl/>
- (...)

F. Koncerty, opery, operetki i spektakle teatralne

- a. Polska Opera Królewska <https://operakrolewska.pl/koncert-symfoniczny-retransmisja-na-kanale-youtube/>
- b. Filharmonia Narodowa w Warszawie <http://www.filharmonia.pl/aktualnosci/muzyka-brzmi-dalej--->
- c. Teatr Wielki–Opera Narodowa <https://teatr Wielki.pl/>
- d. Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" <http://www.zespolslask.pl/pl//dodatkowe/19523/edukujemy-artystycznie/>
- e. Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze” <https://mazowsze.waw.pl/>

G. Instytuty zajmujące się rozpowszechnianiem wiedzy również wykorzystują elektroniczne kanały komunikacji

- a. Instytut Polonika www.polonika.pl <https://polonika.pl/co-nowego/-zostanwdomu-konserwator-zabytkow-online> <https://polonika.pl/programy/programy-strategiczne/popularyzacja/multimedia/filmy> <https://polonika.pl/programy/programy-strategiczne/popularyzacja/edukacja/e-learning> <https://polonika.pl/programy/programy-strategiczne/popularyzacja/edukacja/pomoc-dydaktyczna/wspaniala-zabawa-i-ogromna-porcja-wiedzy-w-jednym-zeszycie> <https://polonika.pl/programy/programy-strategiczne/popularyzacja/edukacja/pomoc-dydaktyczna> <https://www.facebook.com/InstytutPolonika/videos/1172353813135721/>

- b. Instytut Adama Mickiewicza, <https://iam.pl/pl>

Wersja polskojęzyczna

- o stale uzupełniany indeks dzieł i twórców - sprawdzona baza wiedzy nt. polskiej kultury: <https://culture.pl/pl/tworcy>
- o cotygodniowe wydania tematyczne Culture.pl pokazujące różnorodność polskiej kultury
- o dział #Kulturazdalnie - nasze polecenia, co czytać, zwiedzać i oglądać podczas pandemii, czyli nie wychodząc z domu
- o cykl "Przerwane historie" - o polskich twórcach i zjawiskach w kulturze, dla których cezurą stał się wybuch drugiej wojny światowej: <https://culture.pl/pl/polska-1939-przerwane-historie>
- o "Krajobrazy" - seria podcastów o współczesnej Polsce: <https://culture.pl/pl/temat/krajobrazy>
- o cykl "Śladami Polaków", czyli najciekawsze fakty z życia twórców i badaczy emigracyjnych: <https://culture.pl/pl/sladamipolakow>

Wersja angielskojęzyczna

- o stale uzupełniany indeks dzieł i twórców - sprawdzona baza wiedzy nt. polskiej kultury: <https://culture.pl/en/the-index>
- o cotygodniowe wydania tematyczne Culture.pl/en pokazujące różnorodność polskiej kultury
- o dział "Polish culture at home" - nasze polecenia, co czytać, zwiedzać i oglądać podczas pandemii, czyli nie wychodząc z domu
- o cornerstone content - artykuł zbierający treści o nauce języka polskiego: <https://culture.pl/en/article/the-polish-language-a-cheatsheet-for-beginners>
- o anglojęzyczna książka o 100 polskich słowach: <https://culture.pl/en/where-to-buy-the-book-quarks-elephants-pierogi-poland-in-100-words>
- o cykl "Śladami Polaków", czyli najciekawsze fakty z życia twórców i badaczy emigracyjnych: <https://culture.pl/en/poles-far-and-wide>
- o seria artykułów o tym, jak i gdzie żyła kultura kraju, którego nie było na mapie: <https://whereispoland.com/en/intro/1>

- o seria podcastów “Stories From The Eastern West”: <https://culture.pl/en/stories-from-the-eastern-west>
- o multimedialny przewodnik po polskiej kulturze: <http://multimediaguides.culture.pl/multimediaguides/>
- o przewodnik dla obcokrajowców po polskim alfabetcie: <http://multimediaguides.culture.pl/multimediaguides/alphabet/the-polish-alphabet/0>
- o pierwszy geolokacyjny przewodnik dźwiękowy po przedwojennym śródmieściu Warszawy: <https://explore.echoes.xyz/collections/HGqTsm5WCbTqTUj/>
- o przewodnik po polskim designie: <https://designguide.pl/>
- o mapa polskich kompozytorów: <http://mapofcomposers.pl/en/>
- o pozostałe wybrane teksty, ukazujące ważne dla młodej Polonii zjawiska:

<https://culture.pl/en/article/11-great-polish-books-you-have-to-read>

<https://culture.pl/en/article/all-over-the-map-a-quick-tour-of-polands-voivodeships>

<https://culture.pl/en/article/5-empowering-life-lessons-from-maria-sklodowska-curie>

<https://culture.pl/en/article/when-polish-was-king>

<https://culture.pl/en/article/discover-8-classics-from-polands-required-reading-curriculum>

<https://culture.pl/en/article/15-historical-quirks-that-make-poland-so-different-from-the-rest-of-europe>

Wersja rosyjskojęzyczna

- o stale uzupełniany indeks dzieł i twórców - sprawdzona baza wiedzy nt. polskiej kultury: <https://culture.pl/ru/indeks>
- o cotygodniowe wydania tematyczne Culture.pl/ru pokazujące różnorodność polskiej kultury
- podstrona w j. ukraińskim: <https://culture.pl/ru/topic/ukrainska>

c. Instytut Północny im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie, <http://ip.olsztyn.pl/>

d. Narodowy Instytut Dziedzictwa, <https://www.nid.pl/pl/>

e. Instytut Teatralny, <https://www.instytut-teatralny.pl/>

(...)

H. Inne

a. Zostań w domu, sztuka przyjdzie do Ciebie

o <https://www.gov.pl/web/kultura/zostan-w-domu--sztuka-przyjdzie-do-ciebie>

o <https://www.gov.pl/web/kultura/zostanwdomu--sztuka-przyjdzie-do-ciebie-cz2>

o <https://www.gov.pl/web/kultura/zostanwdomu--sztuka-przyjdzie-do-ciebie-cz3>

b. Ninateka – bogaty zbiór polskich filmów fabularnych, animowanych i dokumentalnych, w tym darmowe polskie bajki dla dzieci:

<https://ninateka.pl/filmy?SearchQuery=&MediaType=&Paid=False&CategoryCodenames>

[=bajki%2Cfilm&YearFrom=1927&YearTo=2020&Transcription=False&SignLanguage=False&AudioDesc=False&Edu=False&EnglishVersion=False&Partner=&Subject=&Level=&Topic=&Desc=True&Sort=Recommended](#)

- c. Stowarzyszenie Wspólnota Polska <http://wspolnotapolska.org.pl/szkola60/>
- d. Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie <https://pol.org.pl/audycje-wybitni-polacy-iirp/>
- e. Fundacja Wolność i Demokracja <https://wid.org.pl/category/szerzemy-polska-oswiata/>
- f. Centrum edukacyjne IPN: <https://centrumedu.ipn.gov.pl/>
- g. Centrum edukacyjne Ośrodka „Karta” <https://karta.org.pl/edukacja>
- h. FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny <http://filmotekaszkolna.pl/dla-nauczycieli/nasze-lekcje> ; www.edukacjafilmowa.pl
- i. Dom Spotkań z Historią <https://dsh.waw.pl/>
- j. Centrum „Kopernik” <http://www.kopernik.org.pl/>;
https://www.youtube.com/watch?v=mg_pMAmJwkQ
- k. Debaty on-line dla licealistów www.polskadebatuje.org
 - o [Debaty online](#) – instrukcja dla nauczycieli
 - o [Podręcznik debat historycznych](#) – opracowany we współpracy z Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku
 - o [Zeszyty do debat historycznych](#) – 15 zeszytów historycznych związanych z odzyskaniem przez Polskę Niepodległości, stworzonych wspólnie z Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku
- l. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia Wspólnota Polska
 - o Dawniej to było – pakiet edukacyjny do nauczania historii <http://dawniejtobylo.wspolnotapolska.org.pl>
 - o Emi i Maks w polskiej szkole. Podręcznik do nauki czytania: <http://wspolnotapolska.org.pl/emimaks>
 - o Język polski bez granic. Podręczniki do nauki języka polskiego jako obcego: <http://wspolnotapolska.org.pl/bezgranic>
 - o Polacy na Syberii - http://wspolnotapolska.org.pl/centrumwiedzyopolonii/2020/001/polacy_na_syberii.pdf
 - o Cykl o polskich obyczajach <http://wspolnotapolska.org.pl/kultura/obyczaje/index.php>
 - o Polacy w walce o wolność <http://wspolnotapolska.org.pl/historia/walka/index.php>
 - o Polacy w obronie wolności <http://wspolnotapolska.org.pl/historia/obrona/index.php>
 - o Baza filmowa reportażowa <http://wspolnotapolska.org.pl/historia/video.php>
 - o Wołyń 1943 <http://wolyn1943.wspolnotapolska.org.pl/>

(...)

I. TVP i TVP Polonia

- a. TVP <https://www.gov.pl/web/edukacja/pasma-edukacyjne>
- b. TVP Polonia www.polonia.tvp.pl/44889617/polonia-dzieciom

Programy dedykowane dla najmłodszych na Antenie TVP Polonia wraz z godzinami emisji:

Tytuł	Opis	Emisja (czas polski)
Słownik polsko@polski - talk - show prof. Jana Miodka	Program o poprawności i kulturze języka polskiego z udziałem prof. Jana Miodka. Profesor odpowiada na zagadnienia językowe uczestnikom programu oraz widzom za pośrednictwem skype'a.	sobota godz. 17.00 i 1.20
Zakochaj się w Polsce	Seria edukacyjno- podróźnicza promująca i popularyzująca Polskę w oparciu o jej potencjał historyczny, kulturowy i przyrodniczy.	niedziela godz. 1.20 Poniedziałek godz. 15.30
Przyrodnik na tropie	Program propaguje wiedzę o polskiej przyrodzie. Biolog oraz fotograf przyrody podpatruje z kamerą w naturalnym środowisku wybrane gatunki rodzimej fauny.	niedziela godz. 18.50
Baw się słowami	Program edukacyjny wspierający naukę języka polskiego dla dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym mieszkającymi poza Polską. Uczy poprzez zabawę i muzykę. Elementy polskiej historii, geografii, kultury i obyczajowości.	poniedziałek – czwartek godz. 19.45 i 1.45
Czy wiesz, że...	Edukacyjny program dla dzieci, w którym robot Poldek przybliża znanych na świecie Polaków oraz najciekawsze polskie legendy. To również zestaw zagadek dla młodego widza.	niedziela godz. 19.15 piątek godz. 7.00
A to polski właśnie	Cykl skierowany do widzów z poziomu uczniów szkoły podstawowej. W audycji wyjaśniane jest znaczenie słów i najczęstsze błędy językowe poprzez odwoływanie się do wierszyków oraz przysłów. Wypowiedzi obrazują dziecięce rysunki.	środa godz. 7.05, 17.05, 1.20
Nela Mała Reporterka	Tytułowa Nela – w obecnej serii już nastolatka - zwiedziła niemal cały świat. Teraz dzięki jej reportażom wszystkie dzieci mogą go poznać razem z nią przeżywając niesamowite przygody.	niedziela godz. 19.25 środa godz. 17.10 i 01.30
Zwierzaki Czytaki	Edukacyjny program dla najmłodszych widzów. Tytułowe zwierzaki to Rysia – ruda kotka i Szymek – szop prac. Mieszkają razem z Michałem, który często czyta im książki.	Poniedziałek godz. 6.45, 17.00 i 1.20
Figu Migu	Propozycja dla najmłodszych, której celem jest nauka języka migowego. Program poprzez muzykę i piosenki uczy dzieci języka migowego.	poniedziałek godz. 7.00, 17.15, 1.35
W krainie baśni	Edukacyjny cykl rodzinny utrzymany w konwencji widowiska teatralnego. Prezentacja baśni z morałem, skłaniającym rodziców do rozmów z dziećmi oraz zabawy w teatr.	wtorek godz. 06.45, 17.00, 1.20
Zaczarowany świat	Cykl edukacyjny dla dzieci i młodzieży opowiadający o sztuce i muzyce.	czwartek godz. 6.50, 17.05, 1.25
Domisie	Edukacyjny program dla najmłodszych widzów, przez zabawę uczy o świecie roślin i zwierząt.	piątek godz. 17.00 i 1.20